

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ- ГР. СМОЛЯН
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО –АСЕНОВГРАД”

ДОКЛАД
НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП „ДГС-
АСЕНОВГРАД” ПРЕЗ 2019 Г.

Настоящото проучване е извършено в периода януари-декември 2019 г. във връзка с годишния мониторинг на горите с висока консервационна стойност / ГВКС/ за територията на ТП „ДГС-Асеновград”. Инвентаризацията и мониторинга са направени съгласно система за провеждане, мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

ТП „ДГС-Асеновград” управлява територия от 26746 ха, която попада в южната част на Горнотракийската низина, като на юг обхваща северните склонове на Родопите - северните дялове на Чернатица и Преспа. На север достига до река Марица.

По-голямата част от стопанството има типичен планински характер - предимно нископланински и само в южните райони - среднопланински. Релефът е твърде разнообразен. Територията на стопанството е разположена между 125 м. надморска височина- р. Марица и 1600 м. надморска височина.

Района на ТП „ДГС- Асеновград” попада в Европейско – континенталната климатична област, Преходно – континенталната климатична подобласт

Според тектонското райониране на България – проф. Е. Бончев, районът на ТП „ДГС- Асеновград” попада в тектонска област Средногорие – поречието на река Марица, а по-голямата част в Родопската тектонска област.

Най-голямо разпространение имат кафявите горски почви, следвани от канелени горски излужени почви, хумусно-карбонатни, алувиални почви. Най-малко разпространение имат ливадно-блатните почви .

Съобразно надморската височина територията на стопанството попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и в Среднопланинския пояс на горите от бук и иглолистни.

В зависимост от местоположението, надморската височина и хидроложките условия, районът попада в следните подпояси:

- подпояс на крайречните и лонгозни гори горите - по поречието на река Марица;
- подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори – отнесени са горите с надморска височина до около 500 метра;
- подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - горите с надморска височина 500-700 метра;
- подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – гори с надморска височина 700-1200 метра;
- подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – отнесени са горите с надморска височина 1200 м и нагоре.

В подпояса на крайречните и лонгозни гори дървесната растителност е представена от клонове тополи И-214, Вернирубенс и естествени насаждения от бяла топола, както и създадени култури главно с брегозащитна цел.

В подпояса на Равнинно-хълмистите дъбови гори и в подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори естествената дървесна растителност е главно от зимен дъб, благун, келяв габър и други, които образуват чисти и смесени издънкови насаждения. След реконструкция и на голите площи са създадени култури от черен и бял бор и по-ограничено от акация.

В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела естествената растителност е главно от зимен дъб и бук, образуващи предимно чисти и смесени

насаждения. На места след реконструкции и на голи площи са създадени култури от бял и черен бор.

В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч естествената растителност е представена от бял бор и бук, образуващи предимно чисти насаждения.

В резултат на природните условия и човешката дейност в района се срещат естествено следните дървесни и храстови видове: бук, зимен дъб, благун, бял бор, ела, черен бор, габър, трепетлика, явор, клен, шестил, бреза, липа, череша, мъждрян, воден габър, киселица, круша, тис, хвойна, дрян, глог, трънка, смрадлика, люляк, птиче грозде, терпентинов кукуч и други, както и изкуствено внесените дуглазка, кедр, И-214, Вернирубенс и други.

Част от горите на ТП „ДГС-Асеновград“ са включени в различните категории с висока консервационна стойност /ВКС/. В някои случаи един и същ подотдел попада в повече от една. Това прави съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

През 2019 г няма промяна в собствеността на горите, както и промени в начина на ползване.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС АСЕНОВГРАД (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА И ДР).

1.Извършените лесокултурни дейности през 2019 г. са както следва :
- **Почистване на площи – 35** дка, в.т.ч в землището на с. Добростан в отдел 151“п“ върху площ от **24** дка , при следните операции : Изсичане на издънки с моторен хросторез при наклон на терена 15-30 градуса и среден диаметър на отреза 3-6 см Почистване на сечища от вършина, клони и др. отпадъци от сечта чрез събирането им на купчини; почистване на площи в землището на с. Бор в подотдели 288 г,288 ж,289 г, 326 к върху площ от **11** дка чрез почистване на сечището от вършина, клони и други отпадъци от сечта ,чрез събирането им на купчини.

- **Почвоподготовка – 151** дка в т.ч : в землището на с. Добростан в подотдел 151“п“ върху площ от **24** дка със следните операции :маркиране на площта, дка, направа на площадки с ръчни инструменти – 7,3 дка, подготовка на почвата в землището на с. Бор в подотдели 288 г,288 ж,289 г, 326 к върху площ от **21** дка, със следните операции: маркиране на площта, направа на тераси с ръчни инструменти – 4 дка, направа на площадки с ръчни инструменти – 17 дка. ,почвоподготовка в землището на с. Милево – **106** дка ,със следните операции :изкореняване на пъни с булдозер, багер в подотдели 405“г“-15 дка и в 405“д“ – 6 дка., избутване /изнасяне / на пъни, издънки, вършина и др. извън площта до 50 м, подравняване на площта след изкореняване и

избутване /изнасяне / на пъни, издънки и др. извън площта, оран двупосочно с дълбочина 30-35 см, подравняване след изораване чрез дисковане.

- Залесяване - **45** дка – залесяване в землището на с. Добростан в подотдел 151“п“ върху площ от **24** дка. Залесени са 6000 бр. фиданки от черен бор., залесяване в землището на с. Милево – залесени са 21 дка ,от които 15 дка тополи – 615 бр. фиданки и 6 дка – полски ясен. Залесени са 19982 бр. фиданки.
- Попълване на култури – попълнени са **6** дка култури в подотдели – 413“1“ – 4 дка и в подотдел 382-7 – 2 дка.
- Отглеждане на култури – **227** дка. Отгледани са **48** дка иглолистни култури в подотдел 151 п -двукратно, **108** дка смесени широколистни култури в подотдели 413“1“ и 407 а -двукратно, **20** дка орехови култури в подотдел 213“5“ – двукратно , както и **51** дка тополови култури в подотдели 405 г-**27** дка – трикратно и **24** дка в подотдел 382 „7“. Извършени са следните операции- ръчно плевене и разрохкване на почвата в иглолистни култури в тераси и в площадки, дисковане в междуредията кръстосано, поливане , намазване на стъблата на фиданките срещу слънчев пригор, ръчно окопаване на фиданките след механизирана обработка с оформяне на чашки за поливане, филизене на фиданките, косене на трева в междуредията.
- Кастрене – 9 дка -извършено е кастрене на тополова култура в обект с кадастрален номер 00702.4.70.
- Извършено е механизирано поддържане на стари минерализовани ивици с дължина 15 440 м.
- Маркирана е 28365 куб. метра стояща дървесина върху площ от 5118 дка. Закупени са 51 кг.семена в т.ч 1 кг.полски ясен и 50 кг. обикновен орех.
- През 2019 г. са изведени санитарни сечи на площ от 193 дка , от които иглолистни 35 дка и широколистни високостъблени -150 дка.
- В стопанството има два броя разсадници. В разсадник „Лещето „ в подотдел 213“5“ в землището на с. Тополово не се произвеждат фиданки. В него се отглежда орехова култура с площ от 10 дка. Фиданкопроизводството е съсредоточено в разсадник „Капсидата“ подотдел 413“1“ в землището на гр. Асеновград. През годината са произведени 41 338 броя тополови, орехови и школувани фиданки. В смесената широколистна култура от облагородени орех и лешник се извършват съответните отгледни дейности.
- Дейностите в разсадника се изпълняват със собствени работници. Дейностите по другите лесокултурни дейности се извършват от изпълнители, избрани чрез проведени конкурси при спазване на изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии –държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Дейностите се извършват при спазване на действащата нормативна уредба

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2019 г – 31.12.2019 г. е както следва:

Общ дърводобив- 13898 м³

- на корен от местно население- 914 м³
- по ценоразпис на склад- 2045 м³

Изпълнението е на 59 % спрямо заложените разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2018 г. бяха сключени договори с 13 фирми, които бяха запознати с изискванията на стандарта. В тръжните документи за съответните процедури беше заложено изискване за представяне на фактура за закупено защитно облекло, съответстващо на работните позиции.

3. На територията на „ТП ДГС- Асеновград“ са използвани разрешени препарати за растителна защита.

4. На територията на „ТП ДГС-Асеновград“ през 2019 г. са възникнали 9 бр. пожари, като засегнатата площ е 496 дка. Всички пожари са регистрирани в информационната система на ИАГ.

5. През 2019 г. не е извършван ремонт на съществуващи горски пътища. Като за опазване на същите фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 167 бр. разрешителни за достъп до ГТ.

III. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от държавни горски територии, собственост на ТП ДГС Асеновград

- Дървесина- 13898 м³ от различни категории и сортименти : трупи за бичене, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев.
- През 2019 г. не са добивани недървесни горски продукти на територията на стопанството.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ(РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани 190 бр. сигнални листове за нападения и щети от биотични и абиотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на ТП „ДГС-Асеновград“ са установени:

От биотични фактори:

- Насекомни вредители по иглолистните видове- 67 бр, в това число борова процесия – 51 бр, корояди-15 бр., борова листна оса- 1 бр
- Насекомни вредители по широколистните видове- 72 бр, в това число педомерка- 41 бр., тополов листопад- 1 бр., малка тополова стъклена – 3 бр., златозадка- 24 бр., мъхната въшка -1 бр, коритуха-2 бр.
- От абиотични фактори- 29 бр. , в това число снеголом, снеговал – 2 бр, ветровал, ветролом- 16, повреди от пожар- 10 бр., повреди от градушка-1 бр

Здравословното състояние на горите на ТП „ДГС-Асеновград“ е добро за широколистните насаждения. След извеждане на принудителните и санитарни сечи здравословното състояние на засегнатите иглолистни насаждения видимо се подобрява.

V. ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2018 г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП „ДГС-Асеновград“. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой- не са констатирани повреди над допустимите / над 2 % по брой от оставащите на корен дървета/.
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия- тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани или са поставени купчини от клони, изискванията и начина са описани в изготвените карнет-описи и технологични планове.
- Оставяне на мъртва дървесина- в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина, както лежаща, така и стояща.
- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие- при установяване се описва в технологичния план и карнет-описа на насажденията, като се описват и мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията или в близост до насажденията - при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения- не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечите.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура- не са констатирани неблагоприятни въздействия.

VI. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/ или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2 и 1.3 редки, застрашени и ендемични видове, формуляр за мониторинг на ВКС 3- редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП „ДГС-Асеновград“, ВКС 6. През 2019 г. са попълнени общо 108 бр. формуляри.

Попълнени са формуляри за следните животински видове:

Черен щъркел / *Ciconia nigra*/- установен през 2019 г.: 1 брой чек лист, - прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Черен кълвач / *Dryocopus martius*/- установен през 2019 г, 14 броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен в насаждения, в които има нападение от корояди и насаждения пострадали от абиотични повреди.

Лещарка/ *Tetrastes bonasia*/- установен през 2019 г., 2 бр. броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен както, в местата, посочени в Доклада за гори с висока консервационна стойност, така и извън тях.

Кафява мечка / *Ursus arctos*/ - установени през 2019 г. 4 броя броя чек листове, следи и изпражнения. Установени са следи от вида .

Осояд / *Pernis apivorus*/- установен през 2019 г. 2 бр. чек листове, прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Видра / *Lutra lutra*/- установен през 2019 г 4 броя чек листове, преминаване , хранене. Индивидът е установен по поречието на река Чая.

Благороден елен / *Cervus elaphus*/ - установени през 2019 г. 5 броя чек листове индивиди по време на сватбуване в сватбовище, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Малък ястреб / *Accipiter nissus*/ - установен през 2019 г., 1 бр. брой чек лист, прелитане и хранене.

Сокол скитник / *Falko peregrinus*/ - установен през 2019 г., 3 бр. брой чек лист, прелитане и хранене.

Глухар /*Tetrao urogallus*/ - установен през 2019 г., 1 бр. брой чек лист, следи от вида.

Шипоопашата костенурка /*Testudo hermanni*/- установен през 2019 г., 1 бр. брой чек лист

Попълнени са формуляри за растителни видове, които не са обект на опазване съгласно Доклада за гори с висока консервационна стойност, но са разпространени на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

Зелен кълвач / *Picus viridis*/ - установен през 2019 г., 1 бр. брой чек лист, прелитане и хранене .

Обикновен мишелов / *Buteo buteo*/ - установен през 2019 г., 1 бр. брой чек лист, прелитане.

Прилепи /*Molosa sp.*/ - установен през 2019 г., 2 бр. броя чек листове, прелитане.

Попълнени са формуляри за следните растителни видове:

Елвезиево кокиче /*Galantus elwesii*/ - установен през 2019 г., 1 бр. брой чек лист . Находището е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

Черноморска ведрица / *Fritillaria stribrnyi*/- установени са 5 находища, които са в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

Розов божур /*Paeonia mascula*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Източен чинар / *Platanus orientalis*/- насажденията са в добро състояние.

Родопска майка / *Lathraea rhodopea* / - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Обикновен кестен / *Castanea sativa*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Обикновен тис / *Taxus baccata*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

В местата, където са установени горе посочените видове, ще бъдат спазени всички препоръки и указания за опазване, които са посочени в Доклада за гори за висока консервационна стойност.

Попълнени са формуляри за растителни видове, които не са обект на опазване съгласно Доклада за гори с висока консервационна стойност, но са разпространени на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

Родопско лале / *Tulipa rhodopea*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Дървовидна хвойна / *Juniperus excelsa*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Оливиеров минзухар /*Crocus olivieri*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Жълт минзухар - /*Crocus flavus* / - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Родопски силивряк /*Haberlea rhodopensis*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Момкова сълза / *Polygonatum multiflorum*/- установено е находище, в което вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Салеп /*Orhis maculata*/ - установено е находище, в което вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Попълнени са 8 броя формуляри за мониторинг на насаждения, определени за Гори фаза на старост.

Попълнени са 22 броя формуляри за мониторинг на насаждение попадащи във ВКС 3.

Попълнени са 6 броя формуляри за мониторинг на насаждение попадащи във ВКС 6.

Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС- Асеновград” и извършения мониторинг до момента показват, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики за стопанисване.

VII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ- ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И/ ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горска сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии- собственост на ТП „ДГС-Асеновград” се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

VIII. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През 2019 г. с общините и кметствата бяха направени необходимите срещи, свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми. Бяха разглеждани въпроси относно задоволяване на нуждите от местното население с дърва за огрев и дървен материал за собствени нужди, без право на продажба.

Проведени са срещи с представители на ОП „Туризмъ”, представители на Пещерен клуб „Черни връх”, СК „Тритон“ и с представители на „Център за местни инициативи и развитие- гр. Асеновград” във връзка с организирани мероприятия на територията на ТП „ДГС Асеновград”.

Местното население закупува дърва за огрев от склад и на корен на база утвърдени ценоразписи след предоставяне на списъци от кмета на общината и кмета на съответното населено място.

Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев.

IX. ОЦЕНКА НА ПРОДУКТИВНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления- екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП „ДГС- Асеновград”, насочено към всички заинтересовани страни.

Изготвил:п.....
инж. Зл. Механджийски- зам. директор

Директор:п.....
инж. Слави Богутев